

ಇತಿಹಾಸ ದರ್ಶನ

ಸಂಪುಟ ೩/ಸಂಚಿಕೆ ೧

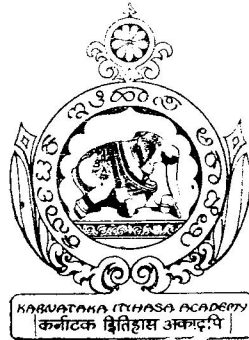
೧೯೮೮

೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಥಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ
ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಪುಟ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ|| ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್

ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ತೆಲಗಾವಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಅಕಾಡೆಮಿ (ರಿ) ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಅಕಾಡೆಮಿ ತನ್ನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ವಿಜಾಪುರದ ಆದಿಲ್‌ಷಾಹಿ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ತರಗತಿಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಹಾಗೂ ರೀಲೆಲ ಹಾಗೂ ರೀಲೆಲರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇವು ಗಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೊದಲ ವರ್ಷ ೧೫೦೦, ಈ ವರ್ಷ ೨೭೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಜರಾದದ್ದು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲೂ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಷಣ, ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಪರಿಮಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ನಡುವೆ 'ಇತಿಹಾಸ ದರ್ಶನ'ದ ಮೂರನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಂಕವು ರೀಲೆಲರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನ. ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರೀಲೆಲರಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಜಿ. ಎಸ್. ಗಾಯಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದ್ವಿತೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಇದೇ ವರ್ಷ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಆಶೆ ಇದೆ. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರೀಲೆಲರಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಿತ್ತಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಗದಗದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಮೂರನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಆಗಬಹುದು.

ಗಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರು ಇದರ ಮುದ್ರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರಡು ತಿದ್ದಲು ನೀಡಿದ ನೆರವು ಸ್ಮರಣೀಯ. ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಅ. ಲ. ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರಿಗೂ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ನೆರವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

೧೦-೬-೧೯೮೯
ಬೆಂಗಳೂರು

ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್
ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ತೆಲಗಾವಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಅಕಾಡೆಮಿ (ರಿ)

ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ

ಡಾ|| ಜಿ. ಎಸ್. ದೀಕ್ಷಿತ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕೆ. ಅಭಿಷಂಕರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ|| ಅ. ಸುಂದರ, ಧಾರವಾಡ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು

ಎಂ. ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್, ರಾಮನಗರ

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಡಾ|| ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ಮೈಸೂರು

ಕೆ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ

ಡಾ|| ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ|| ಚೊಡಾಮಣಿ ನಂದಗೋಪಾಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ|| ಎಸ್. ರಾಜಶೇಖರ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರೊ|| ಮಾಧವ ನಾ. ಕಟ್ಟಿ, ಮೈಸೂರು

ಡಾ|| ಕೆ. ಜಿ. ವಸಂತಮಾಧವ, ಮೂಲ್ಕಿ (ದ.ಕ.)

ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಶೆಲಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕೆ. ಆರ್. ಗಣೇಶ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಎಚ್. ಎಸ್. ಗೋಪಾಲರಾವ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ|| ಪರ್ವೀನ್ ರುಕ್ಸಾನಾ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ

ಎಚ್. ಶ್ರೀಶೈಲ ಆರಾಧ್ಯ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಎಚ್. ಪಿ. ಶಶಿಧರಮೂರ್ತಿ, ಮೈಸೂರು

ಎಚ್. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ, ತುಮಕೂರು

ಬಿ. ನಾರಾಯಣಮ್ಮ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ|| ಎಲ್. ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಬೀದರ್

ಎ. ಎಸ್. ಜಾಗೀರ್‌ದಾರ್, ಬಿಜಾಪುರ

ಕೆ. ಜಗನ್ನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಸದಸ್ಯರು

ಪರಿವಿಡಿ

- ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣ : ಡಾ|| ಜಿ. ಎಸ್. ದೀಕ್ಷಿತ್/೧
- ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ : ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ/೨
- ೧. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊಂಬುಡದ ಶಾಸನಗಳು - ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
— ಕೆ. ಜಗನ್ನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿ/೫
- ೨. ಬಸವಪೂರ್ವದ ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿವಶರಣ - ವೀರಸಂಗಯ್ಯ
— ಡಾ|| ಎಲ್. ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ/೧೭
- ೩. ಹೊಯ್ಸಳ ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು
— ಡಾ|| ಟಿ. ದಯಾನಂದ ಪಟೇಲ್/೨೭
- ೪. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ
— ಎಂ. ಪಿ. ಮಹಾದೇವಯ್ಯ/೩೧
- ೫. ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಗಳು ಮತ್ತು ಉಡುಗೊರೆಗಳು
— ಸಿ. ಮಹದೇವ/೩೪
- ೬. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವೀರಪನಿತೆಯರ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ
— ಕಮಲಾ ಸಂಪತ್/೪೧
- ೭. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ
— ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ/೪೫
- ೮. ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಾಂಡಲಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಬಂಧ - ಕೆಲವು ನೆನಪುಗಳು
— ಸಿ. ಪಿ. ಮಹದೇವ/೫೧
- ೯. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆರಂಭ
— ಜಿ. ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ/೫೬
- ೧೦. ಔತ್ತರೇಯ ದ್ರಾವಿಡ : ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು
— ಎಂ. ಎನ್. ಪ್ರಭಾಕರ್/೫೯
- ೧೧. ಕೊಡಗುಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಗ್ಗಿ ಕಟ್ಟೆಗಳು
— ಎಂ. ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್/೬೭
- ೧೨. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಿವಮಾರನ ಬಸದಿ
— ಕೆ. ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮಿ/೧೧೦

೧೩. ದೇವಸ್ಥಾನಾದಿ ಕಟ್ಟಡ ರೂವಾರಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ
— ಕೆ. ಎಸ್. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ/೧೧೪
೧೪. ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾಗಿರಿಯಲ್ಲಿಂದು ಮೈಲಾರದೇಗುಲ : ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
— ಆರ್. ಆರ್. ಜೋಶಿ/೧೩೧
೧೫. ಕರ್ನಾಟಕಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗ
— ಡಾ|| ಜೊಡಾಮಣಿ ನಂದಗೋಪಾಲ್/೧೩೫
೧೬. ಅರಳಗುಪ್ಪೆಯ ಚನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯ
— ಡಾ|| ನಾ. ಶಿ. ರಂಗರಾಜು/೧೩೮
೧೭. ಅಭಿಷೇಕಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶಿಲ್ಪ - ಶಾಸನ ಶೋಧನೆ
— ಡಾ|| ಎಚ್. ಆರ್. ರಘುನಾಥ ಭಟ್/೧೩೬
೧೮. ಬೇಲಿಮಠದ ಶಾಸನ
— ಡಿ. ವಿ. ಪರಮಶಿವಮೂರ್ತಿ/೧೪೯
೧೯. ಪುರಧರ್ಮ ಶಾಸನಗಳು - ಒಂದು ಅವಲೋಕನ
— ಪಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ/೧೫೨
೨೦. ದೊಡ್ಡ ಬೇಗೂರಿನ ನಾಗತ್ತರನ ಶಾಸನ
— ದೇವರ ಕೊಂಡಾರೆಡ್ಡಿ/೧೫೮
೨೧. ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯರು
— ಎಚ್. ಎಸ್. ಗೋಪಾಲರಾವ್/೧೬೦
೨೨. ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜೈನಶಾಸನಗಳು
— ಕೂ. ಸ. ಅಪರ್ಣಾ/೧೬೪
೨೩. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮರಾಠ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸ
— ಪವಾರ್ ವಿ. ಮಾಧವರಾವ್/೧೭೨
೨೪. ಪೇಶವಕಾಲದಲ್ಲಿಯ ಮುನವಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ
— ಡಾ|| ಕೆ. ಎನ್. ಚಿಟ್ಟೀಸ್/೧೭೭
೨೫. ಕೆಳದಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇಕ್ಕೇರಿಸೀಮೆ ಕೈಫಿಯತ್ತು
— ಕೆಳದಿ ಗುಂಡಾಜೋಯಿಸ್/೧೮೭
೨೬. ಧಾರವಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಾಳೇಬಂದ (ಇ. ಸ. ೧೭೭೨)
— ಎಂ. ವಾಯ್. ಸಾವಂತ/೧೯೭
೨೭. ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಕರಗಳು
— ಡಾ|| ಎ. ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ/೨೦೦
೨೮. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ 'ದಕ್ಕನ್' ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ
— ಕೆ. ಅಭಿಶಂಕರ್/೨೦೫
೨೯. ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ - ಪುರಾತನ ಸಂಬಂಧಗಳು
— ಡಾ|| ಜಿ. ಎಸ್. ದೀಕ್ಷಿತ್/೨೦೯

೩೦. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊರೆತ ಅಪೂರ್ವ ಹರಿಹರಮೂರ್ತಿ

— ಎಂ. ಎಲ್. ಶಿವಶಂಕರ/೨೦೨

೩೧. ವಿಜಯನಗರದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಕರಗಳು

— ನಿರುಪಮಾ/೨೦೪

೩೨. ಶಾಸನೋಕ್ತ ಗದ್ಯಾಣ ಪ್ರಭೇದಗಳು

— ಡಾ|| ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ/೨೦೯

೩೩. ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಪಾಳೆಯಗಾರರು

— ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ತೆಲಗಾವಿ/೨೨೫

೩೪. ಮಧ್ಯಯುಗದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

— ಡಾ|| ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್/೨೫೩

೩೫. ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಸಂಶೋಧನೆ : ಆಧುನಿಕ ಕಾಲ (೧೮೦೦-೧೯೫೬)

— ಎಚ್. ಪಿ. ಶಶಿಧರಮೂರ್ತಿ/೨೫೬

೩೬. ಕನ್ನಡಿಗ : ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ (ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ)

— ಡಾ|| ಕೆ. ವಿ. ರಮೇಶ್/೨೬೭

○ ಲೇಖನಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾರಾಂಶ/೨೭೫

○ ಅಕಾದೆಮಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ : ೧೯೮೭

○ ಲೇಖಕರ ವಿಳಾಸಗಳು